

Előfizetési ár:

Melyben, háshoz hordva
Negyedévre . . . . 3 korona.
Félévre . . . . . 4 korona.

***

Vidékre, postán küldve
Negyedévre . . . . 3 k. 50 fl.
Félévre . . . . . 7 k. — fl.

***

Egyes szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS POLITIKAI NAPILAP

A KECSKEMÉTI ALSÓ- ÉS FELSŐKERÜLETI FÜGGETLENSÉGI 48-AS PÁRT ÉS NÉPKÖRÖK HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő: HAJDU JÓZSEF.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Megjelen minden nagy
hét és
szombatnapon nap kivételével
***
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Budai-nagy-úton 151 sz.
(Juhász-ház),
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó levelek
dolgoz intézendők.

Egyes szám 2 fillér.

A kibontakozás akadályai.

Irta Nemes Bertalan dr., országgy. képviselő.

Hetek telnek hetek után. Népgyűlés van népgyűlés után.

Mindenik a kibontakozás érdekében. Egyértelműleg követeli a magyar nemzeti banknak 1911-ben, az önálló vámsorompónak 1917-ben föllállítását.

Akár a polgárság rendezi a népgyűlést, akár a képviselő, akár egyik-másik képviselőjelölt.

A tény az, hogy a népgyűlések nagy érdeklődés mellett folynak le, 300—3000 ember volt jelen.

De minden alkalommal távol van 700 vagy 7000 községbeli.

Mi ennek az oka?

A közös baek iránti lelkesedés? Dehogy. Hiszen akkor ily irányban is megnyilvánulna a polgárság követelése. A jelen állapotért való rajongás? Szó sincs róla. Akkor ez irányu nyilatkozásokat hétről-hétre közölnének a sajtóiroda organumai

A közöny a hitetlenség folyamánya. Nincs bizalom a nemzeti mozgalom sikere iránt. Elkeseredés a korona, bizonytalanság a kabinet, elkedvetlenedés a parlament és kishitűség a társadalom magaviselete felett.

Nem is lehet csodálni.

A korona meghallgatott többséget, kisebbséget, de sem a többség véleményét nem respektálta, sem a kisebbség aggályait nem osztotta.

A többségre nem bizza a kormányt elvei miatt, a kisebbséget nem jogosítja fel házfeloszlatásra, mert az ujonnan összeülő parlamenti többség akarátát sem hajlandó elfogadni.

A kormány? lemondott a felmerült nézeteltérések miatt és mégis a helyén van.

Csak parlamentárisan volt hajlandó vezetni az ügyeket. De csak mig a parlament összeül.

A képviselőház? — ragaszkodik elveihez, de ezeket határozat formájában mai napig kifejezésre nem juttatta.

A társadalom pedig az egész válságot olybá veszi, mintha nem is magyar-osztrák, de orosz-japán tülekedésről volna szó. — Erre egy pár példát: A magyar nyelven megjelenő sajtó tanácsokat ad a darabontok beállítására. Szerkesztőjének semmi bántódása, másnap ugyanannyi olvasója, ahelyett, hogy a cikkért felelős szerzőt és szerkesztőt társadalmilag lehetetlenítenék.

Gunykakaj nélkül lehet műkurukodni és büntetlenül a nemzeti eszményeket kigunyolni.

A hazai iparcikk helyett «Hábig Wien» jelzéssel ellátott árut megdöbbenéssel utasítom vissza és midőn kijelentem, hogy így magyar ipart felsegíteni nem lehet, mosolyogva vágja szemembe a belvárosi cég alkalmazottja, hogy: «hazai iparcikkekre mi kérem nem reflektálunk.»

Másutt ezért bojkottálnak, Zágrábban agyonütnék azt az alkalmazottat, aki a hazai iparpártolást ily le kicsinylő megjegyzéssel kíséri.

Meg kell változni mindennek. A kormány lemondási szándéka iránt kétségnek nem szabad lenni sem fent, sem lent.

Némelyek hitték, mások félték tőle, hogy a kormány kijelentései dacára feltételei teljesítése nélkül helyén marad.

Már pedig csak annak a kormánynak van tekintelye, melyet elvei ellenére kormányzásra kényszeríteni nem lehet.

Ereje pedig csak annak a parlamentnek van, mely idejében határoz, eljárását mindenkor s annyszor, amennyiszor hajlandónak mutatkozik a nemzet ítélete alá bocsátani.

Halogatásnak, késedelemnek helye nincs, mert az még a meglévő erőt is kétségessé teszi.

A folytonos halogatás egyesek helyzetén javíthat, nemzetekén soha. Cselekvés az egyetlen megoldás, inkább ma, mint holnap.

A társadalom pedig pusztítsa ki magából azokat, kik itt élve, itt meggazdagodva, a nemzeti erők tömörülésére, a magyar ipar erősítésére a tőlük telhetőt meg nem teszik.

Akkor kifejlődik az erős nemzeti öntudat, önbizalom, megtörik a zsarnokság hatalma, mely ma a bajoknak nem kuforrása, csak élelmes — ki zsákmányolása.

A th. városok állandó bizottsága. A magyar városok országos kongresszusának állandó bizottsága tegnap tartotta első ülését a főváros tanácstermében. Bárczy István dr. polgármester elnöklésével. Az ülésen résztvettek Kecskemétről Kada Elek polgármester és Sándor István főjegyző is. Az állandó bizottság első sorban megállapította a középponti irodának szervezetét. Az iroda hivatva lesz a kongresszus munkálatainak előkészítésén kívül a városok részére fölvilágosító szolgálatot teljesíteni. Foglalkozott azután a bizottság a májusi egyetemes ülés határozatainak végrehajtásával. Tudomásul

vette a bizottság, hogy a városi statisztikai évkönyv előmunkálatai folynak és hogy a mű megjelenése a tavaszra várható. A kisajátítási és vasuti jog reformjának tanulmányozására a bizottság Garacsey Mihály miniszteri tanácsost kérte föl és egyuttal megbízta a tervezet elkészítésével. A városok részére kiosztandó kormánysegítség dolgában sürgős fölterjesztést intéz a bizottság a kormányhoz a költségvetésben már szereplő két millió koronának sürgős kiutalványozása iránt és egyuttal szűkebb bizottságot küldött ki a fölvezetési kulcsnak a végleges rendezése számára való megállapítására. A hitelügy dolgában az állandó választmány megvárja a már megindított akció további alakulását. Az állandó bizottság megbízást adott Lukács Ödön nagyváradi városi tanácsnoknak a községi adóreform és Harrer Ferenc dr. főtitkárnak a városok szervezeti reformjára vonatkozó munkálatok előkészítésére.

Kecskemét kereskedelmi iskolája.

A jövő évben megnyílik.

A napokban magánértesülésünk alapján siettünk tudatni olvasóinkkal, hogy a kecskeméti felsőkereskedelmi iskola felállítását a vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyezte. Értesüléseink helyesek voltak, mert tegnap a városházára hivatalosan is megjött az engedély, így tehát abban a heves küzdelemben, melyet ezért az iskoláért Szolnok, Fegyverhaza és Kecskemét városok az utóbbi években folytattak **Kecskemét lett a győztes.**

Büszke önértet töltheti el Kecskemét város társadalmát, mert áldozatkészségüknek, összetartásuknak meg van a maga méltó jutalma, egy olyan kulturális intézményt teremtettünk meg, melyre még igen fontos feladatok várnak városunk jövő fejlődésében.

A kereskedelmi iskola, melynek eszméje számunkra pár hónap előtt még csak a vágyak és ábrándok honában élt, immár valóra vált, oly hamar, hogy azt még a legvérmesebb reményekkel sem mértük volna hinni. Ennek az intézménynek óriási jelentősége csak akkor fog mindenki előtt nyilvánvalóvá lenni, mikor teljesen kifejlődve, majd 200 növendékével fogja terjeszteni városunkban a modern kereskedői gyakorlatias szellemet, gondolkodást. Nagy pénzforgalmat is teremtet egy ilyen iskola; jelentékeny összeg az, mit a vidékről ideözönlő tanulók és szülők városunkban elköltötenek, de még jelentékenyebb az a pénzösszeg, mely bennmarad városunkban az által, hogy a gyermekeiket kereskedelmi pályára előkészíteni akaró szülők nem kénytelenek

fiakat más városban nagy költséggel taníttatni.

Az iskola a jövő év szeptemberében megnyílik, nem kételkedünk, hogy a szülők nagy örömmel adják gyermekeiket ebbe a gyakorlati és hamar kenyeret adó pályára nevelő iskolába.

Hogy a kereskedelmi iskola érdekében megindított mozgalom ily hamar sikerre vezetett, ebben az érdem legelső sorban városunk valóban agilis főjegyzőjéé Sándor Istváné, aki bokros teendői közepette is fáradságot nem ismerő buzgalommal és az ilyen ügyekben elengedhetetlen tapintattal szerezte meg a kultusz miniszter engedélyét és a nyilvánossági jogot a felállítandó iskolának. A két helyi kereskedelmi egyesület elnökei Fischpán Mór és Nyirády László is hervadhatatlan érdemeket szereztek az anyagi eszközök megteremtése érdekében folytatott önzetlen és sikeres munkásságukkal, agitálásukkal.

A mozgalom teljes sikerre vezetett, azonban jelentékeny tévedés lenne azt hinni, hogy a társadalom most már minden kötelességének eleget tett az új intézménnyel szemben. Megvagyunk győződve, hogy városunk kereskedői, kik az iskola megteremtése érdekében eléggé nem méltányolható dícséretes buzgalommal fáradoztak, ezentúl is mindent elkövetnek annak felvirágoztatására, de nagy és szép munkájukban segítségükre lesz a város egész egyeteme, minden rendű s rangu polgára is.

Mi van a borközraktárral? A miniszterium is sürgeti.

Annyi cikket irtunk már e lap hátsó oldalán egy borközraktár felállítására ügyben, hogy már magunk is unalmasnak tartjuk a folytonos sürgetést.

Lapunk agitációjára a múlt évben gyűlést is tartottak a kecskeméti szőlősgazdák, mikor legérzékenyebben érintették egész borszőlősgazdaságunkat a négy-öt forintos mustárak. Nagy lelkesedéssel el is határozottak a borközraktár felállítására, bizottságot is küldöttek ki az előkészítési munkájának végrehajtására s azóta se szó, se hang, alszik minden.

Az idén negyedtermés se volt az egész országban s alig emelkedtek valamit a borárak. Itt az alkalom, hogy ismét fülébe zúgjunk a szőlősgazdáknak: *addig, míg borközraktárunk nem lesz, a kisgazdák boreladása s így a borárak is mindig a borügynökök és a vidéki borkereskedők szeszélyeinek lesz kitéve.*

Belátja ezt a földművelésügyi m. kir. miniszterium is s mindent elkövet, hogy a borszőlősgazdák alakulását előmozdítsa. Mindazon borszőlősgazdák, melyek a miniszterium által kiadott „alap szabály-minta” szerint alakulnak meg, a miniszterium a következő segélyeket adja:

1. A pince és présház összes felszerelését vagy kölcsönbe, vagy ajándékba adja.

2. A pince és présház vezetésére ingyen küld a szüret és a borforrás idejére szakembert.

3. Azon szőlősgazdák, amelyek már felszereléssel rendelkeznek, 30,000 koronáig terjedhető segélyt ad.

4. A szőlősgazdák megalakításához szakemberét ingyen leküldi, ki az egész alakulási munkálatokat elvégzi.

A szőlősgazdák segélykérvényeikkel az illetékes városi gazdasági egyesületek útján, vagy közvetlenül a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz forduljanak.

Mikor a miniszterium is szinte kérve kéri a gazdákat a saját érdekeik és jólétük előmozdítására, mikor a borszőlősgazdák szükségességét nyilvánvalóan évről-évre mutatják a lenyomott borárak, legfőbb ideje, hogy megmozduljunk és tegyünk is már valamit.

NAPI HIREK.

Panaszok.

A beteg társadalom.

Ha politikai újságot veszek a kezembe, csupa panaszt olvasok. Ha felveszem valamelyik szocialista lapot, egyebet sem találok benne panaszról. Ha társadalmi hírlapban akarok olvasni, ott is panasz ér a panasz. Ha az utcán szóba allok valakivel, akkor is csak a hemzseggő és fülsejtő panasz jut a fülembe. Szóval a panasz ez az uralkodó bolygó. Nem segít ezen senki. Már tudniillik a panaszok áradatán, mert manapság tényleg lehetetlen nem panaszzkodni.

Rettentő nagybeteg az egész emberiség, rettentő beteg az egész társadalom. Vajjon érdemes ennek a betegségnek az okát keresni, kutatni? Vagy azt hiszi valaki, meg lehet gyógyítani az emberiséget ebből a mai rettentő betegségből, amely özön gyánánt ontja a panaszt? — Ezekre a kérdésekre nem merek és mert nem is tudok válaszolni, amint hogy ezekre a kérdésekre nem is lehet helyes feleletet adni.

A mai társadalom, bátran állíthatjuk, a legsúlyosabb gyermek-betegségben szenved. Most éli egy nagy átalakulás napjait. A ma muokája a jövődönök szól. A jövődönök felépítésén dolgozik mindenki. Meg talán az is, aki konok makacssággal küzd a régi állapotok fentartásain; mert a jövődönök felépítéséért folyó küzdelem nem folyhat nyugodt, biztos mederben. Ezer és ezer súlyos akadállyal kell megküzdeni s a küzdelmek sulypontja a multért rajongók ellenállásainak megtörésére nehezedik.

De miért panaszkodunk?

Panaszunkkal sem alkotni, sem rombolni nem lehet, sem pedig erőt meríteni a küzdelmekre.

Pedig kell panaszzkodni.

Lehetetlen, hogy ne panaszkodjék az emberiség; mert ez a mai átalakuló világ agyonszomorítja az emberi társadalom minden osztályát s olyan súlyos terheket rak minden ember és minden egyes család vállaira, amelyek alatt roskadozik, de kitérés nincs a terhek elől.

S ami az egyeseket nyomja, az nyomja a sok egyesek összességét és a társadalmat.

És nincsen megszabadulás. A kor, amelyben élünk, az követel, az parancsol. Eszmék, ábrándok, hiu remények: ezek emésztenek fel szellemi és testi munkát, erőt, anyagi képességet — és szülnek panaszokat, elkeseredést.

De hiszen egyéb sincs, amit könnyen tehetünk, legalább kipanaszoljuk magunkat

Kecskemét, október 26.

— **Közgyűlés.** A Kecskeméti Tekéző Társaság ma este fél 7 órakor közgyűlést tart a Beretvás-szálló kis éttermében. A közgyűlés után a társaság vacsorát rendez a Polgári Körben.

— **Dámvad vadászat Nyirben.** A vadásztársaság a következő értesítést adta ki: A választmánynak folyó hó 23 án az eddig fentartott nyiri erdőkre vonatkozó határozata folytán a következőkről van szerencsém értesíteni a t. társulati tag urakat: 1. A társulat folyó hó 31-én Nyirben dámvad vadászatot rendez 40 hajtóval, összejöveteli hely a Nagynyir megállóhelynél délelőtt fél 9 órakor. A vadászat alkalmával dambika és tehén, valamint kártékony vadak lövése van megengedve. A hajtók díját a résztvevők közösen viselik. A vadászat rendezésével a választmány bizatik meg. A résztvenni kívánók tartoznak folyó hó 28 án déli 12 óráig dr. Kiss József társulati jegyzőnél jelentkezni s az ott kitett ívet kötelezőleg aláírni. 2. November 1—15-ig a dambika és tehén egyénekenkénti vadászatát a választmány megengedte olyképp, hogy minden tag hetenként egyszer mehet ki. Köteles azonban előzőleg a társulati jegyzőnél jelentkezni s a láttamozott jelentkezési lapot a vadászat alkalmával a kisnyiri, vagy vágójárási eszőlőknél vagy a nagynyiri főerdőőrnel feltétlenül beszolgáltatni s az eredményt a társulati jegyzőnél bejelenteni. 3. Nyul vadászat folyó évi november 15-től engedélyeztetik. — Minden tag hetenként egyszer van jogosítva vadászni, köteles azonban előzőleg a társulati jegyzőnél szándékát bejelenteni s a nyert jelentkezési lapot a fent megjelölt eszőlőknél vagy erdőőrnel feltétlenül leadni s az eredményt bejelenteni. a kopózás tilos. 4. Az őz és fácán vadászata tilos, utóbbiról a választmány később fog határozni. Kecskemét, 1909. október 24. Diószeghy József h. elnök.

— **Tizenöt forint az októberi buza.** Az októberi buza ára ma 15 forint volt, később néhány fillérrel csökkent s 14 frt 91 krajcáron zárult. A készbuza ára is valamivel emelkedett. Általában az a panasz, hogy nincs készbuza s a magasra törő terminus árak is a buzaszükségnek eredményei. A malrok minden mennyiséget felvesznek, mert tudják, hogy szükségük van buzára. Vidékről érkezett hírek szerint a fehér tengerit is őrlési célokra vásárolják s ezzel keverik a buzalisztet, úgy hogy a fehér tengeri ára ma már sokkal drágább, mint a sárga tengeri. Tegnap a tőzsdén felmondtak 53,000 mm. buzáat, 2000 mm. rozstot folyó hó 30 án leendő átvételre.

— **Drágább lesz a gyufa.** Illetékes körökből nyert értesítés folytán az osztrák gyufagyárosoknak már tudomásukra jutott, hogy az 1910. évi állami költségvetés bemutatása alkalmával az osztrák pénzügy miniszter betérjeszti a törvényhozásnak a gyufaegyedáruság behozatalát és azt, hogy a monopóliumot egy e célból alakuló társaságnak fogja bérbeadni. Az osztrák példát a magyar kormány is — regebbi terve szerint — követni fogja, ami azt jelenti, hogy a gyufa megdrágul.

— **Uj pénzek.** Az osztrák képviselőházban tegnapelőtt egy törvényjavaslatot terjesztettek be, amely azt célozza, hogy egy új éremtipust, két korona értékű érmét készítsenek. Az új pénzből Ausztriában és Magyarországon körülbelül 25,000 millió darabot vernek. Ezenkívül 100 millió korona értékben új egykoronást bocsájtanak forgalomba. A pénzekhez szükséges ezüstöt a Magyar és Osztrák Bank készletéből a régi egyforintosok fogják szolgáltatni. Szó esett arról is, hogy 160 ezer korona értékű új 10 koronás bankjegyet bocsájtanak ki.

— **Eljegyzés.** Utasi Mihály patkolómester eljegyezte Zsákai István szücs-mester leányát, **Mariskát.**

**Angolszabó
műterem.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **Kecskeméten, a ref. bérpalotában (Azódi Testvérek mellett) angol férfiszabó műtermet nyitottam, ahol eredeti angol és belföldi szövetekből nagybecsű rendelődím izlése szerint, a legolcsóbb árakon a legdivatosabb ruhákat állítom elő. Kérve a n. é. közönség b. pártfogását. Vagyok tisztelettel**

Faragó Gyula
angol férfi-szabó.

— **Keresik a tavalyi bort.** A kedvező őszi idő a szőlősgazdák szüretelési munkáját nagyban megkönnyítette. Folyik is a szüret az egész országban, sőt sok helyen már be is fejeződött. Igaz, hogy az, ami a prések alá kerül, mennyiségileg nagyon gyenge eredményt ad. A minőség azonban jobbnak mutatkozik, mint remélték s helyiely közszel a tavalyi minőséget is majdnem megközelíti. Örvedetes az, hogy a kereskedők kezdik a tavalyi borokat keresni, ami annak tulajdonítható, hogy Ausztriában rossz az időjárás s ezért az utóbbi hetekben a minőség és mennyiség is jóval a közepesen alul maradt.

— **Halálos elgázolás.** Nigrényi Jenő kereskedő két éves kis leányát tegnap este fél 6 órakor a Budai kut mellett egy városi kocsit elgázolta. A kisleány oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy ma reggelre meghalt. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Kincses Kalendárium.** A gyakorlati tudnivalóknak és az érdekes olvasmányoknak már országszerte mindenütt kitűnően ismert kincses tára, a Kincses Kalendárium megjelent az 1910. esztendőre. A Kincses Kalendárium a szokott piros kötetben két koronáért kapható, vászonkötésben 3 korona, szattyánbőr-kötésben pedig négy korona negyven fillér. Kapható: Heumann Mór könyvkereskedésben.

— **A kifosztott munkakeresők.** Kézér Jenő 17 éves kazánfűtő Kecskemétre jött a napokban munkát keresni és az Iparos-Otthon szállójában szállt meg. Ruháját átadta a szállóban társának Pubner Istvánnak, aki a ruhát bőröndjébe zárta és átadta a szálló portásának. Ma azután, mikor a ruhát kiakarták a bőröndből venni, a bőrönd üres volt. A ruhával együtt Pubner holmijai is eltűntek. Az esetet bejelentették a rendőrségen, ahol a nyomozást megindították.

— **A gabonaüzlet helyzete.** Utolsó tudósításunkban azon véleményünknek adtuk kifejezést, hogy nem lehet olcsó a gabona. Pedig akkor nagyban dult a börzen a lomhaság, az idegen gabona hatalmasan özönlött az országba, a gazdasági egyesület igazgatósága megfigyelmezette hírlapilag az ország gazdaközönségét, hogy sürgősen szabaduljon meg termés fölöslegétől, azóta 2 koronával emelkedett a buza ára. A többi gabonaneműek árai is emelkedőben vannak. A lisztüzlet kitűnő és sajnos már ma október végén áruhiányról panaszkodnak a malmok, hogy nehézségbe ütközik a nyerstermény beszerzése. A fogyasztás ilyen körülmények között hiába vár olcsó lisztet — ellenben a gazda még sokkal magasabb árakat remélhet.

— **Megbicskázott ellenfél.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Pásztor Pál órák és ékszerész a Sárkány utcában összetalálkozott Kolozsi Mihály kereskedő segéddel és azt megszurta. Az esetnek előzménye van. Pásztor és Kolozsi régóta ellenségeskedésben vannak. Most egy hete Kolozsi két társával kileste Pásztor és megverték, miért ellenük testi sértés miatt folyik az eljárás. Vasárnap Kolozsi ismét kileste Pásztor, bicskával ment neki, de Pásztor kiesavarta kezéből a kést és védekezés közben szurta meg Kolozsit. Kolozsi Pásztor Pálon súlyos sebeket ejtett, dr. Kecskeméti István kötözte be neki és annak gyógykezelése alatt áll. A rendőrségen már folyik az eljárás Kolozsi Mihály ellen súlyos testisértés miatt.

— **Hosszu ősz.** Az idén szokatlanul soká tartott az ősz s vele együtt a kellemes, szép idő. Annál hűvösebb most már az idő este, de különösen reggel, amidőn erősen érezhető, hogy a tél nem sokára kopogtat az ajtón s csak egy váratlan légváltás és már meg is érkezett.

Mint érdekes természeti jelenséget mindamelllett feljegyezhetjük, hogy az 1909-ik esztendőben az ősz igen hosszú és nagyon kellemes volt. A várva-várt eső megérkezett, amire különösen az őszi buza vetések miatt nagy szükség volt.

— **Tolvaj szijgyártó segéd.** Gyenes Mihály IX. t. 40. sz. a. lakó szijgyártó bejelentette a rendőrségen, hogy segédje, Nagy János üzletéből egy 80 korona értékű lőszerszámot elloptott. A tolvaj segédet a rendőrség letartóztatta.

— **Állatpiac.** Október 26. Sertés, fiatal nehéz páronként 320 klg. felül 0—K., közép páronként 251—320 klg. míg 1:36 K., könnyű, páronként 250 klg. míg 1:32 K., páronként 45 kilóélet és 4 százalék levonással. Öreg, nehéz páronként 50—60 kl. élet és 4 százalék levonással 0—K. — Öreg nehéz, életsúlyban 0—K. — Borjú 1:10—1:12 K. életsúlyban.

SZINHÁZ.

Szerdán *Kóbor istenek* operette páratlan bérletben.

A forradalmi nász.

— Bemutató előadás. —

Egy, a kecskeméti színházbajáró közönség előtt egészen ismeretlen drámaíró a dániai Sophus Michaelis drámája került tegnap este bemutatásra.

A darab egy tartalmánál, mint kidolgozásánál fogva egyike az újabbkori drámai irodalom legsikerültebb alkotásainak.

A romantizmus átalakulását találjuk meg a Forradalmi nászban, amely elhithető, meggyőző vonásokkal igyekszik a témát a reális valósághoz mindjobban közelebb hozni.

A szerző a francia forradalom világában állítja elénk alakjait. A megvilágítás, a háttér igaz, s éppen ezért elhiszük azokat a fejleményeket is, amelyeket az ügyes színpadismérő szerző alakjaival elkövetett, hogy a tendenciát kifejtse s vele a közönség figyelmét lekösse.

Ékes, meggyőző szavakkal, ügyes drámai fordulatokkal magyarázza meg a vér rabot követelő forrongását, a halállal vetekedő szerelmi mámort, a hősi elszántságot, majd a halálfélelem irtózatot hát borzongató látomásait.

Egy igazi hőst állít a közönség elé Marc Arron alezredes személyében, aki csatákban nőtt fel, a harcban emelkedett fel egyszerű pásztor emberből a magas katonai rangig. Ezt a csaták tüzében, vérben, öldöklésben megedzett, a forradalmi jakobinus elveket valló katonát megbabonázza egy rózsás női kéz érintése. Föláldozza életét, mert egy szép asszony csókja, egy nászéjszaka felér életével. Mig aztán élete feláldozásáért a jutalmat megkapja, remek s izgató jele netek folynak le előttünk. Az a rózsás kezek tulajdonosa megremegek, fél, hogy az alezredes az alkut követeli s nem hiszi el, hogy ő érte képes halálba menni a marcona, csatáktól megedzett katona.

Az ár, az asszony megszerzése után új, meglepő fordulatot vesz a dráma. A férfi tudatára ébred annak, hogy életét adta oda az asszonyért, erőt vesz rajta a halálfélelem s menekülni akar. Lelkierejét csak akkor nyeri vissza, mikor hűséges bajtársa gyávnak nevezi őt, a bálványozott félistent. Elszántsága újra erőt vesz rajta s hiába akarja a szerelem lebilincselő láncra, a halálos ítéletet kimondó bíró őt az életnek megmenteni, elébe áll a halálos ítéletnek s maga vezényli katonáit az ítélet végrehajtására.

Az érdekes dráma bemutatató előadása sajnos, csak helyiely-közzel hozta felszínre a darab szépségeit, amelyek a

szerzőt e művével a drámaírók legjelesebbjei közé emelik.

Hiányzott a gondos összejáték, amely az előadás feltétlen kívánalma. Margittay sok reális, színel ruházta fel a főszerepet, ambícióval s művészettel játszott; partnerei azonban vagy teljesen elejtették szerepüket, vagy a felfogásban követtek el tévedéseket és botlásokat. Az ensemből csak Lipichné s különösen Szentes alakítása érdemel dicséretet, akik játékkal igyekeztek szerepeik kívánalmainak mindenben megfelelni.

A darab kiállítás s rendezése kíváncsian sikerült s így a bemutatató nagyobb számú közönséget érdemelt volna. A.

Kóbor Istenek először. Szerdán este egy eredeti operett premier lesz a kecskeméti színházban. Virányi Jenő a Kolozsvári Nemzeti Színház első dirigensének, a Kolozsvári Nemzeti Színházban nagy sikert aratott operettje, a *Kóbor Istenek* kerül színre, megelőzve az összes vidéki és fővárosi színpadokat. Ez a tény igazán méltánylást érdemel, mert hosszú évek óta ez az első kísérlet arra, hogy a Kecskemét Városi Színház műsorát függetlenítse az igazgató a fővárosi színházak műsorától. Az ötletes librettóhoz, mely Adorján László és Sebestyén Kálmán szerzeménye bájos és melódiákkal teli muzsikát írt a zeneszerző. Az előjáték katonakórusa, Jupiter kupléja, az első felvonás Vénusz belépője, a második felvonás Juliette románca, a második felvonás kvartetje, fináléja, a harmadik felvonásban Valéria és Junó együttese mind megannyi hatásos zeneszámok. Érdekes színpadi látvány lesz a harmadik felvonásban — a léghajó. A darabot Andor karmester rendezi.

Vigyázz a nőre! Feydeau György az Osztrigás Mici és a Mici hercegnő szerzőjének szenzációs darabja a Vígyszínház nagyszerű újdonsága, *Vigyázz a nőre*, szombaton este kerül színre először a kecskeméti színpadon. A darab, mely teli van a legötletesebb mondásokkal, csupa helyzetkomikum s a közönség három felvonáson keresztül ki nem fogja a nevetésből. A bohózat, mint a szerzőnek a neve is sejteti, az ugynevezett „frivol” színpadi műfajokhoz tartozik. De sohasem drasztikus, mindig csak ötletes. A vezető nő szerepet Mariházyné Turchányi Olga játsza, kinek sokoldalú színpadi képességeiről és művészetéről ez alkalommal ismét meggyőződhet a publikum. Toaletti egyenesen szenzációszámba mennek. Partnere Mariházy lesz, kinek a leghálásabb szerep jutott a darabban. Mulatságos alak lesz Gulyás az após szerepében, Szentes, Ujj, Gellért, Barabás, Lippichné, Sebestyén játszanak még a darabban. Alig hogy megjelentek az előadás jelző falragaszok, már is tömegesen keresték a jegyeket a pénztárnál, amelyek a mai naptól kezdve már válthatók is.

Anyakönyvi kivonat.

1909. évi október hó 26-án.

Születések. Molnár Sándor izr. Szórád Dénes rk. Koyács Mária rk. Musil Ilona rk. Matula Árpád Géza gör. kath. Vágó István rk. Tóth Jusztina rk. Szőke Julianna ref. Fazekas Erzsébet ref. Biró Ferenc ref.

Halálozások. Somodi Erzsébet ref. 14 hónapos. Lufcsák István rk. 69 éves.

Birtokváltások.

Szabó Sándorné megvette Szabó Jánosné szentkirályi 10 h. földjét 6300 koronáért.

Molnár Ármán megvette Kerekes József VII. tized 193. számú házát 6000 koronáért.

S. Nagy János megvette Gyarakai Sándor II. tized 175. számú házát 6000 koronáért.

Üzletmegnyitás.

Augusztus hó 15-én, Kecskeméten, Nagykörösi-utca 3. sz. alatt **szabó-üzletet nyitottam**, ahol angol úri- és női-ruhákat gyorsan és szépen, valamint jutányosan készítek. Finom magyar és angol-szövetem állandóan raktáron van.

A nagyérdemű közönség b. megkeresését és megrendelését várva, maradok tisztelettel:

Sztrinka József
szabó-mester.

Kiadó 9020

a Vásári nagy utca 103. szám alatt **fa-, szén-, termény-,** vagy hasonló **üzlethez alkalmas helyiségek, lakással.** Értekezhetni ugyanott **Szijjártó Testvéreknél.**

Nősülni óhajt

önállósítás céljából 24 éves csinos kereskedő, Vagyonos özvegyek is számtalán jöhetnek. Levelek **B L. Galamb-** utca 259. kéretnek. 9964

Kiadó lakás.

III. tized, Páva utca 137. szám alatt **két udvari tágas szoba kiadó.** Értekezni lehet ugyanott. 9969

Eladó ház és szőlő.

II. tizedben, **Mária-körút 10 ik számú** (vásártér mellett) **ház,** mely áll 4 utcai, 2 udvari szobából, üvegezett veranda, 2 konyha, istálló, pince; továbbá a Szent Miklósi-úti állomáshoz gyalog 10 percre 3¹/₂ hold jó borteremő és gyümölcsös szőlő szabadkézből, kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** Értekezhetni **Kiss József** tulajdonossal a fenti háznál. 9936

Kiadó lakás.

V. tized, Tehén-utca 269. sz. házban **egy szép külön lakás:** padolt szoba, konyha, kamra és padlás folyó évi **november 1-ére** kiadó. Értekezhetni ugyanott **a gondnoknál.** 9957

Kiadó lakás.

A VI. tized, Szolnoki-utca 104. szám alatti házban egy két utcai szobás modern úri lakás, megfelelő mellék-helyiségekkel együtt, továbbá egy tágas, fűszerüzletnek alkalmas helyiség november 1-től kiadó. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonossal. 9983

Pályázati hirdetés.

A **Kecskeméti Ipari Hitelszövetkezet** igazgatósága **könyvelői állásra** pályázatot hirdet. Feltételek a hivatalos órák alatt (d. e. 8—12-ig Iparos Otthon I. emelet) tudhatók meg. **Az állás legkésőbb november 10-én** elfoglalandó. 9951

A Héjjasházban

(az emeleten)

egy kétszobás lakás

mellek-helyiségekkel

november 1-re kiadó.

Ertekezni lehet ugyanott. 9976

Kevesett használt, csaknem új, **labon álló**

takaréktűzhely

olcsón **eladó VII. t., Collner tér 27. szám** alatt. 9974

Egy jó karban levő, használt

cimbalom

azonnal eladó

V. tized, Zöldkert-utca 70. szám alatt.

Fuvarosok kerestetnek.

Orgoványon, Jakab-szelben 177 kalicka karónaó való akácfa a Balloszög állomásra való átszállítására **fuvarosokat keresek.** — Akik vállalkozni akarnak, jelentkezzenek **dr. Iványosi Szabó László ügyvédnél** I. tized, 243. szám alatt. 9970

23675/1909. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés.

Kecskemét th. város tulajdonát képező központi villamáramfejlesztő telepe és műjégyár üzemében 1910. évi január hó 1-étől számított 2 (kettő) évi tartamra az alább következő olajtömítő és tisztító anyagok szállítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Szállítandó:

Magasnyomású gőz túlhevítővel ellátott gőzgépek üzeméhez mintegy:

1. 2500 kgr. I. rendű minőségű amerikai „Valvolin” olaj.
2. 2500 kgr. I. rendű minőségű gépolaj.
3. 400 kgr. I. rendű minőségű fritivusles szelence tömítő anyag 25 m/m és 35 m/m vastagságban.
4. 150 kgr. I. minőségű „Tawott” kenőzsír.
5. 100 kgr. I. minőségű „Imperial” kazánszájtömítő anyag 16 m/m, 22 m/m és 25 m/m vastagságban.
6. 2000 drb. I. minőségű kazáncső tömítő gumigyűrű.
7. 15 tábla angol asbestonit 3 m/m és 5 m/m vastagságban.
8. 15 kgr. „Durit” vagy „Tanryl” lemez 3 m/m és 5 m/m vastagságban.
9. 800 kgr. I. rendű fehér tisztító pamut.
10. 500 kgr. I. minőségű cali sóda kazánkó elien
11. 48 drb. „Klingert-féle” vizmutató üveg 165 m/m és 250 m/m láthosszal.
12. 800 kgr. I. rendű dynamó olaj a dynamókhoz.
13. 300 kgr. I. rendű **compresz-olaj** műjégyár számára.
14. 500 kgr. I. rendű petróleum

Ugy az olajoművekről, mint a többi szállítandó anyagokról ajánlattevő pecsétjével ellátott minta küldendő be.

Minden ajánlattevő köteles az általa ajánlott anyagmennyiség értékének legalább 5%-át bányapénz gyanánt készpénzben vagy az állam által biztosítottként elfogadott értékpapirokban ajánlatához csatolni.

A szállítási és fizetési feltételek a th. mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az írásbeli ajánlatok bezárva f. évi **november hó 15. napjáig,** délután 5 óráig a város „Építészeti Osztályá” hoz nyújtandók be, később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A város fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az egységárrakra szabadon válasszhasson, s ha szükségét látja új versenytárgyalást hirdethessen.

Kecskemét, 1909 szeptember 4.

A városi tanács.

Legújabb és legjobb háztartási szén a Józsefaknai köszén,

úgy fűtéshez, mint főzéshez egyaránt kitünő, mert szagtalan és salak nélkül ég el.

Telefon 73. Egy próbamegrendeléssel mindenki meggyőződhetik róla. Telefon 73.

100 kilogramm házhoz szállítva 2 korona 80 fillér.

Főelárusító helye Kecskeméten:

Zilzer A. cég, Mezei- és Trombita-utca sarkán.

Ugyanott ölfá, vágott csontszáraz akácfa, tűzifa, porosz köszén és budapesti koksz

a legolcsóbban kapható.

Gyári telefon 163.

SÜRGÖNY!

Raktártelefon 169.

BORSAJTÓK, SZŐLŐZÚZÓK

30 százalékos engedménnyel kaphatók

amíg a készlet tart

a **Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársaság**

vezérképviselője: Szigeti Lipótnál.